EDWARD BULWER-LYTTON

STRAŠIDELNÝ DŮM

Jeden můj přítel, takto učený muž a filozof, mi jednoho dne řekl, napůl jakoby v žertu a napůl vážně: „Představte si! Od té doby, co jsme se naposled viděli, objevil jsem uprostřed Londýna strašidelný dům.“ „Opravdu strašidelný? A kdo tam straší? Duchové?“ „Na ty otázky vám odpovědět nemohu. Všechno, co vím. je tohle. Asi před šesti nedělemi jsme s manželkou hledali zařízený byt. Když jsme procházeli jakousi klidnou ulicí, zahlédli jsme v okně jednoho domu ceduli ‚Zařízené byty'. Vešli jsme do domu, pokoje se nám líbily, najali jsme si je na týden a třetí den jsme odtamtud odešli. Žádná moc na světě by nebyla mou manželku přinutila, aby tam zůstala déle. A já se tomu vůbec nedivím.“ „Co jste viděli?“

„Odpusťte. Nemám nejmenší chuť, abyste se mi posmíval jako nějakému pověrčivému fantastovi, a na druhé straně bych od vás zase nemohl žádat, abyste na základě mého tvrzení uznal za pravdivé to, co byste jistě pokládal za neuvěřitelné, dokud vás o tom nepřesvědčí vlastní smysly. Dovolte mi říci jen toto: nevyhnalo nás ani tolik to, co jsme viděli nebo slyšeli (po té stránce byste se pravděpodobně domníval, že jsme se jako hejlové dali ošálit vlastní vznícenou fantazií nebo že jsme se stali obětí podvodu cizích osob), jako spíš nevysvětlitelná hrůza, která se nás obou zmocnila, kdykoli jsme procházeli kolem dveří určitého nezařízeného pokoje, ve kterém jsme ani nic neviděli, ani nic neslyšeli. A nejpodivnější zázrak ze všeho bylo to, že pro jednou v životě jsem byl zajedno se svou manželkou, třebaže to je žena hloupá.a po třetí noci jsem uznal, že strávit v tom domě čtvrtou noc je nemožné.

Proto jsem si čtvrtého rána zavolal ženu, která ten dům vedla a nás obsluhovala, a řekl jsem jí, že nám ty pokoje tak docela nevyhovují a že si svůj týden neodbydlíme. Suše na to řekla:

‚Já vím proč — ale stejně jste tu zůstali déle než jiní nájemníci. Málo jich tu vůbec kdy zůstalo i druhou noc, a třetí noc tu před vámi nevydržel žádný. Vykládám si to tak, že k vám byli asi moc hodní.'

‚Byli - kdo?'

‚No ti, co v domě straší, ať už to je kdo chce. Mně nevadí, pamatuju se na ně už z dávných let, kdy jsem v tomhle domě žila ještě ne jako služka. Dobře vím, že jednou budou moje smrt. Ale to mi je jedno — jsem stará a tak jako tak musím už brzo umřít. A potom budu s nimi a budu dál v tomhle domě.'

Žena mluvila s tak strašlivým klidem, že ve mně vzbudila přímo posvátnou hrůzu, a to mi zabránilo, abych s ní vedl další hovor. Zaplatil jsem za celý týden a byli jsme s manželkou celí šťastní, že jsme z toho vyvázli tak lacino.“

„Probouzíte mou zvědavost,“ řekl jsem, „nic by mi nebylo milejší než spát v nějakém strašidelném domě. Dejte mi prosím adresu toho domu, z kterého jste tak potupně odešel.“

Přítel mi žádanou adresu dal, a když jsme se rozloučili, zamířil jsem rovnou cestou k udanému domu.

Stojí v končině na sever od Oxford Street v mrtvé, ale spořádané ulici. Našel jsem dům zavřený; v okně žádná cedule, na mé klepání žádná odezva. Už jsem se otočil k odchodu, když vtom se mě zeptal číšník, vybírající po okolí džbánky: „Hledáte někoho

v tom domě, pane?“

„Ano, slyšel jsem, že je k pronajmutí.“

„K pronajmutí! Paní, která tady správcovala, je mrtvá, to nevíte? Umřela, je to už tři týdny. A nenajde se nikdo, kdo by v něm chtěl bydlet, i když pan J. nabízel velké peníze. Naší mámě, která mu uklízí, nabízel libru týdně, jen aby chodila otvírat a zavírat okna, ale ona to nevzala.“

„Nevzala? A proč?“

„V tom domě straší a tu starou, která ho vedla, našli v posteli mrtvou s očima dokořán vyvalenýma. Prý ji uškrtil ďábel.“

„Nesmysl! Říkáš pan J. To je majitel toho domu?“

„Ano.“

„Kde bydlí?“

„V ulici G —, číslo —.“

„Co dělá - má nějaké povolání?“

„Ne, pane, nic určitého — svobodný pán.“

Dal jsem mu zasloužené spropitné za ochotu, s níž mě informoval, a vydal jsem se za panem J. do ulice G —. Nebyla daleko od ulice, která se honosila strašidelným domem.

Měl jsem velké štěstí, že jsem pana J. zastihl doma; byl to postarší muž s inteligentním obličejem a půvabným chováním.

Představil jsem se mu jménem a otevřeně jsem mu předložil svou věc. Řekl jsem, že jsem slyšel, že jeho dům je pokládán za strašidelný; že náramně toužím prozkoumat nějaký dům s tak pochybnou pověstí; že bych mu byl velice zavázán, kdybych si ho s jeho dovolením směl najmout, třeba i jen na jednu noc. Byl jsem ochoten za tu výsadu zaplatit jakoukoli sumu, kterou by si přál.

„Pane,“ odpověděl pan J. velice zdvořile, „dům je vám k dispozici na tak krátko nebo dlouho, jak je vám libo. Nějaké nájemné nepadá vůbec v úvahu; závazek vděčnosti bude na mé straně, kdyby se vám podařilo objevit příčinu podivných úkazů, které ho zbavují veškeré ceny. Nemohu ho pronajmout, protože ani nemohu sehnat služku, která by v něm udržovala pořádek a chodila otvírat dveře.

Naneštěstí v tom domě straší, smím-li užít toho výrazu, nejen v noci, ale i ve dne, třebaže v noci jsou znepokojivé úkazy rázu nepříjemnějšího a někdy děsivějšího. Ubohá stařena, která v něm před třemi týdny zemřela, byla nuzačka. kterou jsem vytáhl z chudobince, protože jako dítě ji znali někteří členové mé rodiny a kdysi byla v tak dobrých poměrech, že si ten dům mého strýce najala. Byla to žena vysoce vzdělaná a rozhodná, a také jediný člověk, kterého se mi kdy podařilo přimět, aby v tom domě zůstal. Od její smrti, která byla náhlá, a od policejního vyšetřování její příčiny, které dům v širokém okolí smutně proslavilo, jsem propadl naprosté beznaději, že najdu nějakou osobu, která by se o něj starala — natož pak nájemníka! — a proto bych ho milerád pronajal bezplatně na rok komukoli, kdo by pouze uhradil příslušné daně a dávky.“

„Jak je to dlouho, co dům získal tuhle pověst?“

„To vám ani nemohu říci, ale je to už hodně let. Stařena, o které jsem mluvil, říkala, že v něm strašilo, už když ho měla najatý, a to bylo před třiceti nebo čtyřiceti lety. Strávil jsem totiž celý život v Přední a Zadní Indii a v civilní službě Východoindické společnosti.

Do Anglie jsem se vrátil teprve loni, když jsem zdědil jmění po jednom strýci, k jehož majetku patřil také tenhle dům. Našel jsem ho zavřený a neobydlený. Bylo mi řečeno, že v něm straší a že tam nikdo nechce bydlet. Jen jsem se tomu usmál, připadalo mi to jako pustý tlach.

Věnoval jsem nějaké peníze na nový nátěr fasády a opravu střechy, doplnil jsem staromódní *zařízení* několika moderními kusy nábytku, inzeroval jsem a získal jsem nájemníka na rok. Byl to penzionovaný plukovník. Nastěhoval se tam s rodinou, synem a dcerou, a se čtyřmi nebo pěti služebníky. Druhý den všichni z domu odešli — a třebaže každý přísahal, že viděl něco jiného, to něco bylo stejně strašlivé pro všechny. Opravdu jsem nemohl s dobrým svědomím plukovníka soudně stíhat, ba ani obvinit, že nedodržel smlouvu.

Potom jsem v domě ubytoval ženu, o které jsem mluvil, a ta měla plnou moc pronajímat i jednotlivé pokoje. Nikdy jsem ještě neměl nájemníka, který zůstal déle než tři dni. Neříkám vám, co vyprávěli; nenašli by se mezi nimi ale dva, kterým by se byly opakovaly přesně tytéž úkazy. Bude lépe, když si uděláte úsudek sám, než abyste do domu přišel s obrazotvorností ovlivněnou dřívějšími případy. Jen buďte připraven, že uvidíte a uslyšíte věci nejrůznější, a učiňte pak jakákoli opatření — zcela podle vaší vlastní libosti.“

„Vy sám jste nebyl nikdy natolik zvědavý, abyste v tom domě chtěl strávit noc?“

„Ano. byl. Strávil jsem v tom domě, sám, nikoli noc, ale tři hodiny za bílého dne. Mou zvědavost to neuspokojilo, nýbrž vyléčilo. Ani v nejmenším netoužím ten pokus opakovat. Vidíte, pane. nemůžete si stěžovat, že nejsem dost upřímný. A pokud nemáte zájem mimořádně dychtivý a nervy neobyčejně silné, poctivě vám radím, abyste v tom domě přes noc nezůstával.“

„Mám zájem, a přímo mimořádný,“ odpověděl jsem, „a třebaže silou nervů pro situace zcela mu neznámé se vychloubá jen zbabělec, mohu říci, že moje nervy otužilo již tolik různých nebezpečí, že na ně mohu oprávněně spoléhat i ve strašidelném domě.“

Pan J. neřekl už skoro nic víc; vytáhl z psacího stolu klíče od domu a podal mi je. A když jsem mu ještě srdečně poděkoval za jeho upřímnost a že tak přívětivě vyhověl mému přání, odnesl jsem si svou kořist.

Vrátil jsem se domů, a nedočkavý pokusu ihned jsem si zavolal svého osobního sluhu — mladého muže veselého založení, neohrožené povahy a tak prostého všech pověrčivých předsudků, že člověka v tom směru dokonalejšího jsem si nedovedl vůbec představit.

„F.,“ řekl jsem, „pamatujete se na to naše ohromné zklamání v Německu, když jsme neviděli žádného ducha v tom starém zámku, o kterém se říkalo, že v něm straší bezhlavý fantom? Teď jsem se dověděl o domě tady v Londýně, o kterém mohu důvodně doufat, že v něm straší opravdu. Hodlám tam dnes spát. Podle informací, které jsem dostal, není pochyby, že se v něm něco dá vidět nebo slyšet — něco možná mimořádně strašného. Myslíte, kdybych vás vzal s sebou, že mohu spoléhat na vaši duchapřítomnost, ať se už děje co chce?“

„Ach pane, prosím, důvěřujte mi!“ odpověděl, radostně se usmívaje.

„Tak dobře, tady máte klíče od toho domu a tohle je adresa. Jděte tam hned, vyberte pro mě kterýkoli pokoj, jak se vám uzda, a protože dům je už několik týdnů neobydlený, rozdělejte pořádný oheň a dobře vyvětrejte postel. Postarejte se ovšem

také, aby bylo dost svíček a paliva. Vezměte s sebou můj revolver a mou dýku --to budou zbraně pro mě - a sám se ozbrojte stejně dobře. A jestli nestačíme na tucet duchů, pak jsme opravdu ubohý párek Angličanů.“

Po zbytek dne jsem byl zaneprázdněn pracemi tak naléhavými, že jsem neměl mnoho času na dumání o nočním dobrodružství, k němuž jsem se *zavázal* ctí. Večeřel jsem sám a velmi pozdě, a jak mám ve zvyku, při jídle jsem četl. Kniha, kterou jsem si vybral, byly Macaulayovy eseje. Napadlo mě, že si tu knihu vezmu s sebou; v jejím slohu je něco tak zdravě osvěžujícího a v námětech je tolik životně praktického, že mi poslouží jako protijed proti vlivům pověrečné obrazotvornosti.

Asi o půl desáté jsem proto strčil knihu do kapsy a pomalým krokem jsem se vydal ke strašidelnému domu. Vzal jsem si s sebou svého oblíbeného psa — mimořádně dravého, smělého a ostražitého bulteriéra, psa, který v noci rád bloumá po neznámých strašidelných koutech a chodbách a slídí po krysách, psa na duchy jako dělaného.

Byla letní noc, ale chladná, a obloha trochu ponurá a zatažená; přesto ale byl měsíc — sice slabý a ubohý, leč nicméně měsíc — a kdyby mraky prořídly, mohlo se i po půlnoci rozjasnit.

Došel jsem k domu, zabušil klepadlem a sluha mi s veselým úsměvem otevřel.

„Všechno v pořádku, pane, a velice útulné.“

„Ale!“ řekl jsem trochu zklamaně. „Neviděl jste ani neslyšel nic zvláštního?“

„No, pane, musím přiznat, že něco divného jsem slyšel.“

„Copak — co?“

„Zvuk, jako když za mnou cupitají nějaké nohy. A jednou nebo dvakrát slabý šum jako šepot blízko u mého ucha — nic víc.“

„Nepolekalo vás to trochu?“

„Mě, pane? Ani za mák!“

A sluhův smělý pohled mě ujistil v jedné věci — totiž v tom, že děj se co děj, tento muž mě neopustí.

Stáli jsme v síni, domovní dveře byly zavřené a mou pozornost nyní upoutal pes. Dovnitř vběhl zprvu velmi dychtivě, ale potom se plouživě vrátil ke dveřím a škrábal na ně a kňučel, chtěl ven. Když jsem ho pohladil po hlavě a mírně povzbudil, asi se se situací smířil a procházel pak se mnou a s F. domem. Držel se ale těsně u mých nohou, místo aby zvědavě spěchal napřed, jak to jinak obvykle a normálně dělal na všech neznámých místech.

Nejdřív jsme prohlédli podzemní prostory, kuchyň a jiné pomocné místnosti, a zejména sklepy; tam v jedné polici dosud zbývalo několik lahví vína, opředených pavučinami, a podle vzhledu s nimi zřejmě nebylo hnuto mnoho let. Bylo jasné, že duchové pití vína neholdují.

Jinak jsme neobjevili nic zajímavého. Vzadu byl ponurý dvorek se zahrádkou, kolem dokola ohrazený velmi vysokou zdí. Dlažební kameny byly velmi vlhké a při takové vlhkosti a při tolika prachu a špíně ze sazí nechávaly naše nohy na chodníčku při každém kroku slabý otisk.

A tu se přihlásil první podivný úkaz, který jsem v tom podivném obydlí viděl na vlastní oči.

Spatřil jsem, že se těsně přede mnou náhle sama od sebe otiskla jakási šlépěj. *Zarazil* jsem se, chytil jsem sluhu za rameno a ukázal jsem na ni. Před šlépějí se stejně náhle otiskla druhá. Viděli jsme to oba. Rychle jsem k tomu místu vykročil, ale šlépěj

se ode mne vzdalovala — šlépěj dětské nohy. Otisk byl příliš slabý, než aby se dal přesně rozeznat jeho tvar, ale oběma nám připadalo, že to je stopa bosé nohy.

Úkaz přestal, až když jsme došli k protější zdi, a neopakoval se, když jsme se vraceli. Vystoupili jsme opět po schodech a prošli místnosti v přízemí -- jídelnu, zadní salónek a ještě třetí menší pokojík, který býval pravděpodobně přidělován dveřníkovi. Všude vládlo hrobové ticho.

Potom jsme prohlédli pokoje v patře, které se zdály svěží a nové. V průčelním pokoji jsem si sedl do křesla. F. postavil na stůl svícen, kterým nám až dosud svítil. Nakázal jsem mu, aby zavřel dveře. Když se otočil, aby to učinil, židle stojící naproti mně u zdi se rychle a bezhlučně dala do pohybu a snesla se asi na krok od mého křesla přímo čelem proti němu.

„No tohle je lepší než všechny divadelní triky," prohodil jsem se smíchem; a když můj smích dozněl, pes zvrátil hlavu dozadu a za vyl.

F. se vrátil od dveří, aniž zpozoroval přesunutí židle. Zabýval se nyní chlácholením psa. Pozoroval jsem dál upřeně židli a zdálo se mi, že vidím bledý, modravý, mlhavý obrys lidské postavy. Byl to však obrys tak nezřetelný, že jsem nemohl jinak než nevěřit vlastnímu zraku. Pes se zatím utišil.

„Dejte tuhle židli proti mně zpátky," přikázal jsem sluhovi, „postavte ji zpátky ke zdi."

F. to udělal.

„To jste byl vy, pane?" řekl a prudce se otočil.

„Já? Copak?"

„Něco mě uhodilo. Cítil jsem to silně na rameni, přesně tady."

„Ne," řekl jsem, „ale jsou tady s námi kejklíři, a i když třeba jejich triky neprohlédneme, popadneme je my za límec dřív, než oni vystraší nás."

V obývacích pokojích jsme nezůstali dlouho; bylo v nich totiž tak vlhko a tak chladno, že jsem se už těšil, až si nahoře sednu k ohni. Dveře obývacích pokojů jsme zamkli —opatření, musím připomenout, jež jsme učinili u všech místností, které jsme již prohlédli dole.

Ložnice, kterou pro mě sluha vybral, byla nejlepší v celém patře; velká a s dvěma okny vedoucími do ulice. Sloupková postel s nebesy, která zabírala prostor nikoli bezvýznamný, stála proti krbu, v němž jasně plápolal oheň; dveře ve zdi po levé straně, mezi postelí a oknem, vedly do pokoje, který si sluha vyhradil pro sebe. Byl to malý pokojík se spací pohovkou a neměl přímé spojení se schodištěm; měl jen jedny dveře a ty vedly do ložnice, kterou jsem měl obývat já.

Po každé straně mého krbu byla skříň, bez zámků, hladce zapuštěná do zdi a polepená touž špinavě hnědou tapetou. Prohlédli jsme obě skříně; jen háčky k pověšení ženských šatů — nic jiného. Oklepávali jsme zdi; zřejmě plné — vnější budovy.

Když jsem skončil prohlídku těchto pokojů, chviličku se ohřál a zapálil si doutník, vypravil jsem se, stále provázen sluhou F., abych své výzvědy dokončil. Na odpočívadle na schodech byly další dveře; byly pevně zavřené.

„Tyhle dveře, pane," řekl F. udiveně, „jsem odemkl stejně jako všechny ostatní, hned jak jsem přišel do domu. Není možné, že by byly zamčeny zevnitř, protože —"

Dříve než větu dokončil, dveře, kterých se ani jeden z nás v tu chvíli nedotkl, se samy od sebe tiše otevřely. Na jediný okamžik jsme se na sebe podívali. Oba nás

napadla táž myšlenka: tady se možná dá objevit nějaký lidský zásah. Vběhl jsem dovnitř první, sluha za mnou. Malý, prázdný, pustý pokoj bez nábytku, v jednom koutě pár prázdných krabic a košů, malé okno, okenice zavřené — vůbec ani krb — žádné jiné dveře než ty, kterými jsme vešli, na podlaze žádný koberec a podlaha zřejmě velmi stará, prošlapaná, červotočivá, tu a tam vyspravovaná, jak o tom svědčila světlejší místa ve dřevě; ale žádná živá bytost ani žádný viditelný prostor, kde by se byla mohla živá bytost skrýt.

Jak jsme tak stáli a rozhlíželi se kolem, dveře, kterými jsme vešli, se zavřely stejně tiše, jako se předtím otevřely; byli jsme uvězněni.

Poprvé jsem pocítil, jak mě nevysvětlitelnou hrůzou zamrazilo. Mého sluhu však ne.

„Snad si nemyslejí, že nás takhle dostanou, pane? Jedním kopnutím ty zpuchřelé dveře vyrazím!“

„Nejdřív zkuste, jestli je neotevřete rukou,“ odpověděl jsem, střásaje ze sebe nejasnou úzkost, která se mne zmocnila, „a já zatím otevřu okno a podívám se, co je venku.“

Odbednil jsem okenice; okno hledělo na dvorek se zahrádkou, který jsem již popsal; venku nebyla *žádná* římsa — nic než holá svislá stěna. Žádný člověk, který by byl z toho okna vylezl, by nebyl našel jedinou oporu k uchycení, dokud by nebyl dopadl na kameny dole.

F. se mezitím marně pokoušel otevřít dveře. Nakonec se otočil ke mně a žádal o dovolení, aby směl použít násilí. A zde bych měl konstatovat, abych učinil sluhovi po právu, že nejen ani zdaleka nejevil jakoukoli známku pověrečné hrůzy, ale že jeho odvaha, klid a dokonce i veselí za okolností tak mimořádných si vynutily můj obdiv, a já si blahopřál, že jsem si vybral společníka po všech stránkách pro danou situaci tak vhodného. Ochotně jsem mu dovolil, oč žádal. Ale třebaže byl pozoruhodný silák, všechna jeho síla byla stejně marná jako jeho mírnější pokusy; přes sebeprudší kopání se dveře ani nezatřásly.

Sípavě lapaje po dechu konečně ustal. Potom jsem se o dveře pokusil já, ale stejně marně. Když jsem se nakonec vzdal další námahy, opět mě zamrazilo touž hrůzou jako předtím; tentokrát bylo mrazení však ještě studenější a vytrvalejší. Měl jsem pocit, jako by ze škvír té kostrbaté podlahy stoupaly nějaké záhadné a hnusné výpary a plnily ovzduší zhoubným vlivem, nepřátelským lidskému životu.

Tu se dveře velice pomalu a tiše otevřely jakoby samy od sebe. Vyřítili jsme se na plošinku na schodišti. Oba jsme zahlédli velké, bledé světlo — stejně velké jako lidská postava, ale beztvaré a nehmotné — jak před námi pluje a vystupuje po schodech, které vedou z odpočívadla na půdu.

Pustil jsem se za světlem a sluha šel za mnou. Vplulo napravo od schodů do podkrovního pokojíka, jehož dveře byly otevřeny. Vstoupil jsem do dveří zároveň s ním. Světlo se pak scvrklo v malou kuličku, nesmírně jasnou a jiskřivou; spočinulo na okamžik na lůžku v koutě, pak se zachvělo a zmizelo.

Přistoupili jsme k lůžku a prohlíželi je: byl to kavalec, jaký obyčejně vídáme v podkrovních komorách, přidělovaných služebnictvu. Na prádelníku, který stál vedle lůžka, jsme uviděli starý vybledlý hedvábný šátek, v jednom místě roztržený; u trhliny, jen z poloviny spravené, byla dosud zapíchnuta jehla. Na šátku ležela slabá vrstva prachu; pravděpodobně patříval stařeně, která tu nedávno zemřela, a pokojík býval

možná její ložnicí.

Byl jsem natolik zvědavý, že jsem nahlédl do zásuvek prádelníku; bylo v nich pár drobných kusů ženského oblečení a dva dopisy, svázané úzkou, vybledlou žlutou stužkou. Dovolil jsem si dopisy vzít. V místnosti jsme nenašli už nic jiného, co by stálo za povšimnutí, a také světlo se již znovu neobjevilo; ale když jsme se otočili k odchodu, zřetelně jsme slyšeli cupitavé krůčky na podlaze těsně před námi.

Prošli jsme i ostatní podkrovní pokojíky (celkem čtyři) a krůčky cupitaly stále před námi. Nic jsme neviděli, nic neslyšeli než ty krůčky. Dopisy jsem nesl v ruce, a právě když jsem začal sestupovat po schodech, zřetelně jsem ucítil na zápěstí svíravý stisk a slabý, jemný pokus vytáhnout mi dopisy z prstů. Jen jsem je ale sevřel pevněji, pokus ustal.

Vrátili jsme se opět do ložnice pro mě určené, a tu jsem si teprve uvědomil, že pes s námi nešel, když jsme z ní předtím odcházeli. Tlačil se co nejblíž k ohni a třásl se. Byl jsem zvědavý na obsah dopisů, a mezitím co jsem si je četl, sluha otevřel kazetu, do níž uložil zbraně, které jsem mu nakázal vzít s sebou; položil je na noční stolek u hlav mé postele a pustil se pak do konejšení psa, ale ten na to skoro vůbec nereagoval.

Dopisy byly krátké; oba měly datum, a to datum přesně před třiceti pěti lety. Očividně je psal buďto milenec své milé, nebo nějaký manžel mladé manželce. Nejen slovní výrazy, ale i jasná zmínka o dřívější plavbě napovídaly, že pisatel býval námořníkem. Pravopis i rukopis svědčily o muži nedokonale vzdělaném; avšak vlastní způsob vyjadřování byl působivý. Z výrazů něhy a náklonnosti prosvítala jakási drsná, divoká láska; tu a tam byla však temná a nesrozumitelná narážka na nějaké tajemství, související patrně se zločinem.

„Měli bychom se navzájem milovat," zněla jedna z vět, na které si vzpomínám, „protože jinak by nás všichni hrozně zatracovali, kdyby se všechno vědělo."

Nebo jiná: „Nenechávej nikoho spát v noci ve stejném pokoji s Tebou — mluvíš ze spaní."

A ještě jiná: „Co se stalo, odeslat se nemůže — a povídám Ti, není proti nám jediný důkaz, leda by mrtví vstali k životu."

Zde bylo hezčím rukopisem (ženským) mezi řádky připsáno: „Vstávají!"

A na konci dopisu s pozdějším datem napsala táž ženská ruka tato slova:

„Zahynul na moři 4. června, stejný den jako —"

Odložil jsem dopisy a začal přemítat o jejich obsahu.

Obávaje se však, že by mě sled myšlenek, do něhož jsem upadl, mohl nervově rozrušit, pevně jsem se rozhodl udržet se duševně ve stavu schopném vyrovnat se s jakýmikoli zázračnými jevy, které by mohla pokračující noc přinést. Vzchopil jsem se tedy, odložil dopisy na stůl, prohrábl oheň, který dosud jasně a vesele plápolal, a pak jsem otevřel svého Macaulayho.

Četl jsem celkem klidně asi až do půl dvanácté. Potom jsem se oblečený natáhl na postel a řekl sluhovi, že si může jít lehnout do svého pokoje, ale že musí zůstat vzhůru. Přikázal jsem mu, aby nechal dveře mezi oběma pokoji otevřené. Tak jen u mě, na mém nočním stolku, hořely dvě svíčky. Položil jsem si hodinky ke zbraním a klidně jsem se znovu pustil do Macaulayho. Naproti mně jasně planul oheň a na krbové předložce ležel pes a zdánlivě spal. Asi po dvaceti minutách jsem na tváři ucítil podivně studený závan vzduchu — jako nenadálý průvan. Pomyslil jsem si, že se nejspíš otevřely dveře po mé pravé straně, vedoucí na schodiště. Ale neotevřely se,

byly zavřené.

Potom jsem stočil pohled doleva a uviděl jsem, že se plamen svíček prudce třepotá jakoby větrem. Zároveň začaly mé hodinky, ležící vedle revolveru, tiše klouzat ze stolku — tiše, tichounce — nebylo vidět žádnou ruku — až zmizely. Vyskočil jsem a do jedné ruky jsem popadl revolver, do druhé dýku; nebyl jsem ochoten dopustit, aby mé zbraně sdílely osud hodinek.

Takto ozbrojen jsem se rozhlížel po podlaze, ale po hodinkách ani památky. Vtom se ozvalo trojí pomalé, hlasité, zřetelné klepnutí na čelo mé postele a sluha zavolal:

„To jste vy, pane?“

„Ne. Buďte na stráži.“

Psa to vyburcovalo; seděl nyní vzpřímeně a rychle stříhal ušima dozadu a dopředu. Oči měl upřené na mě a v nich pohled tak zvláštní, že na sebe soustředil všechnu mou pozornost. Pomalu se zvedl, všechny chlupy naježené, a stál úplně strnule, v očích stále týž divoký pohled.

Neměl jsem však čas, abych pozoroval psa. Vzápětí totiž vyběhl sluha ze svého pokoje, a viděl-li jsem někdy v životě hrůzu v lidské tváři, pak to bylo v tomto okamžiku. Kdybychom se byli potkali na ulici, nebyl bych ho poznal, tak změněný byl každý jeho rys. Rychle kolem mě proběhl a šeptem, který jako by vůbec nevycházel z jeho rtů, zvolal:

„Běžte! Běžte! Jde to po mně!“

Doběhl ke dveřím na schodiště, prudce je otevřel a řítil se dál. Bezděčně jsem vyběhl za ním na schody a volal na něj, aby zůstal stát; vůbec však na moje volání nedbal, hnal se dolů po schodech, a přidržuje se zábradlí, bral několik schodů najednou. Z plošiny, na které jsem stál, jsem slyšel, jak se domovní dveře otvírají, a potom zase, jak zabouchly.

Zůstal jsem ve strašidelném domě sám.

Jen okamžik jsem zaváhal, mám-li svého sluhu následovat nebo ne; ale hrdost i zvědavost mi tak zbabělý útěk zakazovaly. Vrátil jsem se opět do svého pokoje, zavřel jsem za sebou dveře a šel opatrně do zadního pokoje. Nesetkal jsem se s ničím, co by ospravedlňovalo sluhovu hrůzu.

Znovu jsem pečlivě prohlížel zdi a hledal, nejsou-li tu nějaké skryté dveře. Nepodařilo se mi najít sebemenší stopu po takových dveřích — ba ani žádnou spáru ve smutné hnědi tapet, kterými byl pokoj vylepen. Jak sem tedy to Něco, které ho tak vyděsilo, ať už to bylo co bylo, získalo přístup jinak než přes mou ložnici?

Vrátil jsem se do své ložnice, zavřel a zamkl dveře, které vedly do zadního pokoje, a vyčkávavě jsem se postavil před krb, na vše pohotově připraven.

Tam jsem si nyní všiml, že pes se zatím odplížil do kouta a tiskne se pevně na zeď, jako by se do ní snažil doslova zavrtat. Šel jsem k němu a mluvil jsem na něj; ubohé zvíře bylo očividně hrůzou bez sebe. Vycenilo všechny zuby, z tlamy mu kapaly sliny a bylo by mě určitě kouslo, kdybych na ně byl sáhl. Zdálo se, že mě nepoznává. Každý, kdo v zoologické zahradě viděl, jak se králík, fascinovaný hadem, strachy krčí v koutě, si umí udělat jakous takous představu o bázni, kterou jevil můj pes.

Když jsem shledal, že všechna moje snaha zvíře ukonejšit je marná, a pojal obavu, že v tomto stavu by jeho kousnutí mohlo být stejně zhoubné jako v zuřivém záchvatu vztekliny, odešel jsem od něho, položil své zbraně na stůl vedle krbu, posadil se a znovu jsem se pustil do svého Macaulayho.

Abych nevypadal, jako že se ucházím o uznání za nějakou odvahu nebo spíš chladnokrevnost, o které by mohl čtenář třebas soudit, že ji přeháním, snad mi bude prominuto, jestliže zde zařadím vložku, v níž dopřeji místa několika čistě osobním poznámkám.

Poněvadž zastávám názor, že duchapřítomnost nebo to, co se nazývá odvahou, je přímo úměrné obeznámenosti s okolnostmi, které k ní vedou, měl bych také říci, že jsem byl již dlouho dostatečně obeznámen se všemi pokusy, které souvisejí s neobyčejnými jevy. Byl jsem svědkem mnoha velice zvláštních úkazů v rozličných částech světa — úkazů, kterým by se buďto nevěřilo, kdybych je vylíčil, nebo které by se připisovaly nadpřirozeným silám.

Moje teorie však je, že nic nadpřirozeného není možné a že to, co se nazývá nadpřirozeným, je pouze něco v rámci přírodních zákonů, o čem dosud nevíme.

Proto když se přede mnou vynoří duch, nemám právo říkat: „Vida, nadpřirozené je tedy možné!“, nýbrž spíš: „Vida, zjevení ducha je tedy, navzdory všeobecně přijatému názoru, v rámci přírodních zákonů, to jest není nic nadpřirozeného.“ Dále ve všem, čeho jsem až dosud byl svědkem, ba dokonce ve všech divech, které diletantští okultisté v naší době zaznamenávají jako fakta, je vždy zapotřebí hmotné živé síly. Na evropské pevnině se dodnes najdou kouzelníci, kteří tvrdí, že dovedou vyvolávat duchy. I kdybychom pro danou chvíli pokládali jejich tvrzení za pravdivé, přesto je tu stále přítomna živá a hmotná postava kouzelníka; ten je oním hmotným činitelem, který zásluhou některých zvláštních tělesných schopností předvádí našim přirozeným smyslům určité podivné úkazy.

Nebo zase, i když uznáme za pravdivé historky o projevech duchů v Americe — jako jsou hudební či jiné zvuky, sdělení na papíru, psaná neviditelnou rukou, kusy nábytku, posunované bez zjevného zásahu lidské síly, nebo skutečně viditelné zjevení a dotyk rukou, k nimž zřejmě nepatří žádné tělo — přesto je vždy nutno najít médium čili živou bytost se zvláštními tělesnými schopnostmi, způsobilou zprostředkovat taková znamení.

A konečně, při všech takových divech — i za předpokladu, že nejde o žádný podvod — musí být nějaká lidská bytost jako my, která sama nebo jakožto prostředník vyvolává účinky lidem předváděné. To platí i o dnes známých jevech mesmerických nebo elektrobiologických; na mysl léčené osoby se působí prostřednictvím hmotného živého činitele.

I za předpokladu, že je pravda, že pacient může reagovat na vůli nebo pohyby mesmerizéra (nověji zvaného telekinetik) sto mil vzdáleného, je reakce vyvolána opět jen lidskou energií. Hmotný účinek se přenáší z jedné osoby na druhou možná prostřednictvím nějakého hmotného fluida, ať už je nazveme elektrickým, ódickým nebo jak jinak chceme, které má schopnost šířit se prostorem a pronikat překážkami. Byl jsem proto přesvědčen, že všechno, čeho jsem byl v tom podivném domě doposud svědkem nebo co jsem tam ještě očekával, je vyvoláváno prostřednictvím nějakého činitele nebo média právě tak smrtelného jako já. Ten názor nezbytně zaháněl všechnu posvátnou hrůzu, která by byla z příhod oné památné noci možná dolehla na ty, kdo pokládají za nadpřirozené všechno, co se vymyká běžnému běhu přírodního dění.

Protože jsem se tenkrát domníval, že všechno, co se mým smyslům předvádí nebo ještě předvádět bude, musí vyvěrat z nějaké lidské bytosti, od přírody nadané schopností tak to předvádět a mající k tomu nějakou pohnutku, našel jsem zalíbení ve

své teorii, která byla svým způsobem povahy spíše filozofické než metafyzické. A mohu upřímně říci, že jsem byl ve stejně klidném pozorovatelském rozpoložení, v jakém by asi byl kterýkoli praktický pokusník, očekávající účinek nějaké vzácné, byť třeba nebezpečné chemické sloučeniny. Bylo samozřejmé, že čím víc budu odvracet mysl od fantazie, tím lépe se uvedu do rozpoložení vhodného pro pozorování: proto jsem také upoutal zrak i myšlenky k vysoce jasnému a reálnému smyslu Macaulayových eseji.

Vtom jsem si však uvědomil, že se něco vložilo mezi list knihy a zdroj světla: něco stránku zastínilo. Zvedl jsem oči a spatřil jsem cosi, co mi připadá velice nesnadné, ba snad nemožné popsat.

Bylo to šero, formující se ze vzduchu do velice neurčitého obrysu. Nemohu říci, že to byl obrys lidského těla, ale přesto se podobal víc lidskému tělu, nebo spíše jeho stínu, než čemukoli jinému. Jak tak stál, zcela oddělen a odlišen od vzduchu i světla kolem sebe, zdály se jeho rozměry obrovité; vršek se téměř dotýkal stropu.

Zatímco jsem na něj zíral, jal mě pocit nesmírného chladu. Ledová kra přede mnou by mě nebyla mohla mrazit víc; ani by chlad ledovce nebyl mohl být ryzeji fyzikální. Jsem přesvědčen, že to nebyl chlad vyvolaný strachem. Když jsem se díval dál, zazdálo se mi — to však nemohu říci přesně — že rozeznávám dvě oči, hledící z výše dolů na mě. Jednu chvíli se mi zdálo, že je rozeznávám jasně, a v příštím okamžiku jako by byly zmizely; ale šerem často probleskovaly dva paprsky bledého, modrého světla jakoby z výše. o níž jsem napůl věřil, napůl pochyboval, že jsem v ní zahlédl ty oči.

Pokusil jsem se promluvit, ale hlas mi úplně selhal. Mohl jsem si pouze pro sebe myslit: „Je tohle strach? Ne, to není strach!“ Snažil jsem se vstát, ale marně; bylo mi, jako bych byl přikován nepřekonatelnou tíhou. Můj dojem byl v podstatě ten, že mé vůli čelí nesmírná a drtivá síla; týž pocit naprosté neschopnosti zdolat sílu přesahující lidské možnosti, jaký někdy člověk cítí fyzicky v bouři na moři, při požáru, nebo když se setká s nějakou strašlivou šelmou nebo snad spíš s mořským žralokem, jsem nyní cítil morálně. Mé vůli čelila jiná vůle, vůle o tolik silnější než moje, o kolik hmotná síla bouře, požáru a žraloka převyšuje sílu člověka.

A pak, když ve mně tento dojem stále sílil, pak se konečně dostavila hrůza — hrůza tak nesmírná, že ji slovy nelze vůbec vypovědět. Přesto jsem si uchoval hrdost, když už ne odvahu. A v duchu jsem si říkal: „Je to hrůza, ale není to strach; nepropadnu-li strachu, nemůže mi nic ublížit; můj rozum tohle odmítá; je to přelud, nemám strach.“

S největším vypětím všech sil se mi nakonec podařilo vztáhnout ruku po zbrani na stole; když jsem ruku natáhl, dostal jsem do ní i do ramene podivnou ránu a ruka mi spadla bezmocně k boku. A tu, aby moje hrůza ještě vzrostla, se ze svíček začalo zvolna vytrácet světlo; to jest, nic je přímo nezhasilo, nýbrž jako by jejich plamen velice pomalu bledl. Totéž se dělo s ohněm; světlo unikalo i z uhlí — a ve chvilce se pokoj stápěl v naprosté tmě.

Hrůza, která se mě zmocnila, že jsem se tak octl ve tmě s oním mlžným přízrakem, jehož sílu jsem tak pronikavě pociťoval, vyvolala nervovou reakci. Ve skutečnosti dosáhla hrůza takového vrcholu, že nebylo vyhnutí: buďto se minu s rozumem, nebo se musím z toho očarování vytrhnout.

Vytrhl jsem se z něho.

Našel jsem opět řeč, ale nebyl to hlas, nýbrž výkřik. Pamatuji se, že jsem ze sebe

vyrazil něco jako: „Já nemám strach! Moje duše se nebojí!“ A zároveň jsem našel sílu k tomu, abych vstal.

Stále ještě v té hluboké tmě, rozběhl jsem se k jednomu oknu, trhnutím jsem shrnul záclonu ke straně a rozrazil okenice; první moje myšlenka byla: „Světlo!“ A když jsem uviděl měsíc, vznešený, jasný a klidný, pocítil jsem radost, která téměř smazala všechnu předešlou hrůzu. Zářil tu měsíc, bylo také světlo od plynových lamp v lidu-prázdné, spící ulici. Otočil jsem se a podíval se dozadu do pokoje; měsíc pronikal jeho stíny velmi chabě a jen místy, ale přesto v něm bylo vidět. Tmavá podoba, ať už to bylo co bylo, zmizela — až na to, že jsem na protější stěně ještě stále viděl nejasný stín, který mi připadal jako stín onoho přízraku.

Můj zrak pak spočinul na stole — a zpod stolu (byl to starý mahagonový kulatý stolek bez ubrusu či přehozu) se nahoru vysunula ruka, viditelná až po zápěstí. Byla to ruka zdánlivě právě tak z masa a krve jako moje, ale ruka starého člověka, hubená, vrásčitá a také malá, byla to ruka ženská. A tato ruka velice tiše uchopila oba dopisy, které ležely na stole; pak ruka i dopisy zmizely. Potom se ozvalo stejné trojí hlasité a odměřené klepnutí, jaké jsem slyšel v hlavách postele předtím, než toto neobyčejné drama začalo.

Když tyto zvuky pomalu dozněly, ucítil jsem, že se celý pokoj znatelně zachvěl; a na druhém konci se jako by z podlahy vyrojily jiskry nebo kuličky jako pestrobarevné světelné bubliny — zelené, žluté, ohnivě červené, blankytné — a jako maličké bludičky poskakovaly nahoru a dolů, dopředu a dozadu, hned tam, hned onam, pomalu nebo rychle, každá podle svého rozmaru. Pak se bez zásahu viditelné síly od zdi odsunula židle (jako předtím v obývacím pokoji dole) a postavila se z protější strany ke stolu.

Vzápětí na židli, jakoby přímo z ní, náhle vyrostla postava, ženská postava. Byla zřetelná jako podoba života, příšerná jako podoba smrti. Obličej měl mladé rysy zvláštní, truchlivé krásy; šíje a ramena byly obnažené, ostatek postavy halilo volné mlhavě bílé roucho.

Začala si upravovat dlouhé plavé vlasy, které jí spadaly přes ramena; oči neměla obrácené ke mně, nýbrž ke dveřím; zdálo se, že naslouchá, hlídá, čeká. Stín šeré mátohy v pozadí zhoustl a znovu jsem měl dojem, že jsem zahlédl oči, zářící z vrcholu onoho stínu, oči upřené na tu postavu.

Jakoby od dveří, třebaže se neotevřely, vyrostla další postava, stejně zřetelná, stejně příšerná — podoba muže, mladého muže. Měl na sobě oblek z minulého století, nebo správněji, podobu takového obleku — neboť obě postavy, mužská i ženská, třebaže zřetelné, byly očividně nehmotné, nehmatatelné — vidiny, fantomy. A v kontrastu mezi vy-umělkovanou, dvorsky puntičkářskou parádou toho staro-módního úboru se vším tím řasením, prýmky a přezkami a mezi mrtvolným vzhledem a příšerným klidem jeho prchavého nositele bylo cosi nesrovnatelného, groteskního, ale zároveň i děsivého. V okamžiku, kdy se mužská postava přiblížila k ženské, temný stín vyrazil od stěny a všechny tři zahalila na chviličku černá tma.

Když se opět slabě rozšeřilo, oba přízraky jako by pevně svíral stín, který se tyčil mezi nimi, a žena měla na prsou krvavou skvrnu; přízračný muž se opíral o svůj přízračný meč a z náběrek a krajkoví jako by mu proudem crčela krev; vzápětí je pohltila temnota stínu, tyčícího se mezi nimi — a obě postavy zmizely. A opět vyskakovaly světelné bublinky, pluly a vlnily se vzduchem v reji stále hustším,

divočejším a zmatenějším.

Pak se otevřely dveře skříně po pravé straně krbu a z otvoru vyšla podoba ženy-stařeny. V ruce držela dopisy — tytéž dopisy, které před mýma očima uchopila ona ruka bez těla - a za ní jsem zaslechl krok. Žena se natočila, jako by poslouchala, a potom dopisy rozevřela a zřejmě četla. Nad jejím ramenem jsem spatřil sinalý obličej, jakoby obličej muže dávno utonulého — napuchlý, vybělený, z mokrých vlasů, na nichž se tu a tam uchytila chaluha, kapala voda; u jejích nohou ležela jakási postava, jakoby mrtvola, a vedle mrtvoly se krčilo dítě, ubohé špinavé dítě s hladem v líčkách a se strachem v očích. Když jsem se zadíval stařeně do tváře, vrásky a rýhy zmizely a tvář se proměnila v mladou — v tvář s tvrdým pohledem, kamennou, ale přesto mladou. A opět vyrazil stín kupředu a zastřel tyto přízraky temnotou, stejně jako tmou zahalil přízraky předešlé.

Tak v pokoji nezůstalo nic než stinná mátoha a na tu jsem nyní napjatě upíral zrak, až se ze stínu opět vynořily oči — zlovolné, baziliščí oči. A opět začaly vyskakovat a padat světelné bublinky a ve svém zatměném, neukázněném a bouřlivém reji se prolínaly s bledým světlem měsíce. Tu se pak přímo z těchto kuliček, jako z vaječné skořápky, začaly vylupovat nestvůrné podoby, až zaplnily všechen vzduch; příšery tak bezkrevné a tak ohyzdné, že je nemohu popsat nijak jinak, než že čtenáři připomenu hemživý život, který se jeho oku objeví v kapce vody pod mikroskopem — ta průhledná tělíska, ohebná a čilá, navzájem se honící, navzájem se požírající — podoby zcela odlišné od všeho, co kdy spatřilo prosté lidské oko.

Stejně jako obludám chyběla jakákoli souměrnost, tak i jejich pohybům chyběl veškerý řád. V jejich rozmarném kroucení nebylo dokonce nic kratochvilného; honily se kolem mě dokola, stále hustěji a rychleji a hbitěji, rojily se mi nad hlavou, přelézaly mi přes pravou ruku, kterou jsem měl v bezděčné ochraně proti všem zloduchům odmítavě napřaženou kupředu.

Občas jsem měl pocit dotyku, ne však dotyku jejich; dotýkaly se mě neviditelné ruce. Jednu chvíli jsem pocítil, jako by mi hrdlo sevřely studené, slabé prsty. Přesto jsem si byl stále stejně vědom, že kdybych se poddal strachu, octl bych se ve fyzickém nebezpečí, a proto jsem soustředil všechny své síly do jediného ohniska — na odolnou, houževnatou vůli. Odvrátil jsem tedy zrak od onoho stínu, především od těch podivných baziliščích očí — od očí, které nyní nabyly zřetelně viditelné podoby. Uvědomoval jsem si totiž, že v nich, i když v ničem jiném kolem mě, je vůle — a to vůle nesmírně zlá, mocná, vynalézavá a působivá, — která by mohla zlomit vůli mou.

Pak začala bledá atmosféra pokoje nachovět jakoby v ovzduší nějakého blízkého požáru. Přízraky šedavě zežloutly jako bytosti, které žijí v ohni. Znovu se pokoj zachvěl; znovu bylo slyšet trojí odměřené klepnutí; a znovu všechno pohltila tma stinné mátohy, jako by z té temnoty bylo všechno povstalo a do temnoty se zase vracelo.

Když se temno rozšířilo, byl obrovitý stín nadobro pryč. A stejně pomalu, jak se předtím vytrácel, vracel se opět plamen do svíček na stole, vracel se i do uhlí na roštu. Celý pokoj se opět klidně, normálně zjevil zraku.

Oboje dveře byly ještě stále zavřené, dveře vedoucí do sluhova pokoje ještě stále zamčené. V koutě, do něhož se předtím křečovitě schoulil, ležel pes. Zavolal jsem na něj, ale nepohnul se. Přistoupil jsem k němu: zvíře bylo mrtvé. Oči měl vypoulené, jazyk vyplazený, kolem tlamy hustou pěnu. Vzal jsem ho do náruče a přenesl k ohni. Pocítil jsem palčivý zármutek nad ztrátou svého ubohého miláčka, palčivé výčitky

svědomí; jeho smrt jsem kladl za vinu sobě, myslel jsem, že ho zabil strach. Jaké ale bylo moje překvapení, když jsem zjistil, že pes má ve skutečnosti zlomený vaz — fakticky vykloubené obratle! Stalo se to ve tmě? Mohlo se to stát vůbec jinak, než že to udělala ruka stejně lidská jako moje? Než že celou tu dobu v pokoji působila nějaká lidská síla? Podezření je to zcela oprávněné, ale rozhodnout to nemohu. Mohu pouze pravdivě vylíčit skutečnost, čtenář nechť si učiní svůj závěr sám.

A další podivná okolnost: moje hodinky ležely opět na stolku, z něhož byly předtím tak tajemně staženy; ale zastavily se přesně v okamžiku, kdy z něho zmizely. A co víc, přes všechno umění hodinářů od té chvíle nejdou — to jest na pár hodin se rozběhnou záhadně nepravidelným chodem, ale potom se rázem zastaví; jsou dnes úplně bezcenné.

Po zbytek noci se již neudalo nic; abych řekl pravdu, nemusel jsem ani dlouho čekat, než se rozbřeskl úsvit. Neodešel jsem však ze strašidelného domu dříve, než byl jasný bílý den. Předtím jsem ještě znovu zašel do malého slepého pokoje, v němž jsme byli se sluhou nějaký čas uvězněni.

Měl jsem silný dojem, který jsem si nedovedl vysvětlit, že právě z toho pokoje vycházela mechanika — smím-li užít toho výrazu — jevů, které jsem zažil ve své ložnici. Vstoupil jsem do něho nyní sice za bílého dne, když kalným oknem dovnitř proráželo slunce, ale jakmile jsem stanul na jeho podlaze, zamrazilo mě přesto touž hrůzou, kterou jsem tam prvně zakusil minulý večer, ale kterou zatím tolik znásobilo všechno, co se udalo v mé ložnici.

Bylo vskutku nad mé síly vydržet v těch zdech ještě déle než půl minuty. Sestoupil jsem ze schodů a opět jsem před sebou slyšel lehké kročeje; a když jsem otevřel domovní dveře, zdálo se mi, že rozeznávám velice tichý smích. Dorazil jsem domů v naději, že tam najdu svého uprchlého sluhu. Ten se však dosud neukázal a neslyšel jsem o něm ani další tři dni; teprve pak jsem od něho dostal dopis, datovaný v Liverpoolu, v tomto smyslu:

„Velevážený pane,

pokorně Vás prosím za odpuštění, i když stěží mohu doufat, že uznáte, že si to zasluhuji, ledaže — čehož Vás Bůh uchovej! — jste viděl to co já. Myslím, že bude trvat léta, než se mi z toho podaří zotavit, a pokud jde o mou schopnost sloužit, to nepadá vůbec v úvahu. Odjíždím proto ke svému švagrovi v Melbourne. Loď vyplouvá zítra. Snad mě ta dlouhá plavba postaví na nohy. Ted se pořád jen lekám a třesu a zdá se mi, že se to ONO žene za mnou. Snažně Vás prosím, velevážený pane, abyste mi dal poslat mé šaty a plat, pokud mi jaký náleží, k mé matce ve Walvorthu; John zná její adresu.“

Dopis končil dalšími omluvami, poněkud nesouvislými, a různými podrobnostmi a vysvětlivkami stran svršků a movitostí, které míval pisatel na starosti.

Tento útěk by mohl být důvodem k podezření, že sluha chtěl odjet do Austrálie a že měl takovou či onakou nekalou účast na událostech oné noci. Nijak nehodlám tuto domněnku vyvracet; naopak, nadhazuji ji jako dohad, který se bude mnoha lidem zdát nejpravděpodobnějším řešením nepravděpodobných událostí.

Moje vlastní teorie zůstávala neotřesena. Večer jsem se do domu vrátil, abych si v drožce odvezl věci, které jsem tam nechal, a také mrtvolu mého ubohého psa. Nic mě při tom počínám nerušilo a také se mi nepřihodilo nic, co by stálo za povšimnutí, až na to, že při chůzi po schodech, nahoru i dolů, jsem stále ještě před sebou slyšel tytéž

známé tiché kroky. Když jsem vyšel z domu, zamířil jsem k panu J. Zastihl jsem ho doma. Vrátil jsem mu klíče, sdělil jsem mu, že moje zvědavost je dostatečně ukojena, a chystal jsem se, že mu v rychlosti vylíčím, co všechno se tam udalo; on mě však zarazil a prohlásil, i když velmi zdvořile, že už nemá nejmenší zájem na tajemství, které se dosud nikomu nepodařilo rozřešit.

Rozhodl jsem se, že mu povím aspoň o těch dvou dopisech, které jsem četl, jakož i o tom, jakým zvláštním způsobem zmizely. Když jsem skončil, zeptal jsem se ho, myslí-li, že byly adresovány ženě, která v tom domě zemřela, a je-li snad v její dávné minulosti něco, co by mohlo nějak potvrdit temné podezření, které ty dopisy budí.

Pan J., zjevně překvapený, po krátkém zamyšlení odpověděl:

„O minulosti té ženy vím jen málo kromě toho, co jsem vám řekl již dříve, totiž že se naše rodiny znaly. Ale oživujete mi některé matné vzpomínky v její neprospěch. Vyptám se na to a výsledek svého pátrání vám sdělím. Leč i kdybychom mohli připustit populární a rozšířenou pověru, že osoba, která byla za života buďto pachatelem nebo obětí temných zločinů, může jako nepokojný duch znovu navštěvovat místa, na nichž byly tyto zločiny spáchány, měl bych připomenout, že dům byl zamořen podivnými zjevy a zvuky ještě dříve, než ta stará žena zemřela. Usmíváte se — co máte na mysli?“

„Mám na mysli toto: že jsem přesvědčen, jestliže se nám podaří dostat se všem těm záhadám na kloub, že za nimi objevíme živou lidskou sílu.“

„Jakže! Vy myslíte, že to všechno je podvod? Jaký by to mělo účel?“

„Ne podvod v běžném smyslu toho slova. Kdybych náhle upadl do hlubokého spánku, ze kterého byste mě nemohl probudit, ale kdybych v tom hlubokém spánku uměl odpovídat na otázky s přesností, na jakou bych si v bdělém stavu nemohl vůbec troufat — povědět vám, kolik máte v kapse peněz, nebo dokonce popsat, na co právě myslíte — pak by to nebyl nezbytně podvod právě tak, jako by v tom nemuselo nezbytně být něco nadpřirozeného. Byl bych, nejsa si toho sám vědom, pod mesmerickým vlivem, přeneseným na mě zdálky lidskou bytostí, která nade mnou získala moc předešlým úzkým stykem.“

„Připustíme-li, že lze mesmerismus dovést vskutku tak daleko, pak máte pravdu. A z toho chcete vyvozovat, že mesmerizér by mohl vyvolat neobyčejné úkazy s neživými předměty, kterých jste vy i jiní byli svědky — naplnit vzduch zjevy a zvuky? Nebo přinutit naše smysly, aby těm úkazům uvěřily, i když jsme nikdy nebyli v úzkém styku s osobou, která na nás působí?“

„Ne. To, co se všeobecně nazývá mesmerismem, by tohle nedokázalo; ale existuje třebas síla podobná mesmerismu a mocnější než mesmerismus — síla, které se za starých časů říkalo magie. Netvrdím, že by taková síla mohla působit na všechny předměty neživé hmoty; ale kdyby působila, nebylo by to proti přírodě, byla by to pouze přírodní vzácná síla, jíž jsou snad nadány některé bytosti s určitými zvláštními vlastnostmi a kterou lze cvičením vypěstovat k mimořádné intenzitě.

Že taková moc může působit i na mrtvé — to jest na určité myšlenky a vzpomínky, které snad mrtvým dosud zůstávají — a donutit nikoli to, co by se mělo správně nazývat duší a co je daleko mimo dosah člověka, nýbrž přízrak toho, co bývalo na zemi svrchovaně poznamenáno hmotností, aby se to zjevilo našim smyslům — to je pradávná, leč zastaralá teorie, o které si netroufám vyslovit žádný názor. Ale nedomnívám se, že by taková moc byla nadpřirozená.

Dovolte, abych svou představu osvětlil pokusem, který Paracelsus popisuje jako nikoli nesnadný a který autor literárních kuriozit uvádí jako věrohodný: Zahyne květina, vy ji spálíte. Ať se květina skládala z jakýchkoli prvků, dokud žila, všechny její částice jsou nyní tytam, rozptýleny, nevíte kam; nikdy je již nenajdete ani nesložíte dohromady. Ale chemickými pochody můžete z popela spálené květiny vyvolat smyšlený paobraz oné květiny — přesně takový, jak vypadala zaživa.

Stejně tomu je možná i s člověkem. Duše vám unikla právě tak jako vůně nebo částice té květiny. Ale přesto si můžete udělat její paobraz. A tento přelud, třebaže lidová pověra ho pokládá za duši člověka, se nesmí zaměňovat se skutečnou duší; je to pouze fantom mrtvého těla.

Proto — jako i v nejlépe ověřených příbězích, v nichž vystupují strašidla nebo duchové — nám nejvíc bije do očí skutečnost, že chybí to, v čem spatřujeme duši, to jest vysoká. emancipovaná inteligence. Duchové přicházejí z malicherných důvodů nebo i zcela bez důvodu, a když už přijdou, zřídkakdy mluví; nepřenášejí myšlenky o nic závažnější než obyčejný pozemšťan. Povedení američtí duchaří vydali už několik knih výroků v próze i ve verších, o kterých tvrdí, že byly proneseny ve jménu nejproslulejších mrtvých — Shakespeara, Bacona a bůhvíkoho ještě.

Tyto výroky, i když vybereme nejlepší, rozhodně nemají ani o stupínek vyšší úroveň, než by měly výroky živých osob průměrně nadaných a vzdělaných; jsou úžasně hluboko pod tím, co Bacon, Shakespeare a Platón řekli a napsali, dokud byli na světě. A co ještě je pozoruhodnější, knihy také neobsahují myšlenku, která by se na zemi nebyla vyskytla už dříve.

Ať už jsou tedy takové zjevy (za předpokladu, že jsou pravdivé) sebezázračnější, vidím v nich mnoho, o čem může filozofie vyslovovat pochyby, ale nic, co je filozofie povinna popírat, to jest nic nadpřirozeného. Jsou to pouze představy, přenášené tak či onak (prostředek jsme dosud neodhalili) z jednoho smrtelného mozku do druhého. Ať už se při tom stolky pohybují samy od sebe, nebo se v kouzelném kruhu zjevují ďábelské obludy, nebo nám stínová mátoha, jako se ukázala mně, mrazí v žilách krev — přesto jsem přesvědčen, že to je pouze vliv síly, energie, přenášené jakoby nějakým elektrickým drátem do mého mozku z mozku někoho jiného.

Některé tělesné soustavy v sobě mají přirozený chemismus a mohou provádět chemické zázraky; jiné organismy zase mají přirozené fluidum, nazvěme je třebas elektřinou, a ty vyvolávají zázraky elektrické. Liší se však od normální vědy v tom, že vesměs nemají žádný cíl ani účel a jsou naivní, lehkovážné. Nedovedou k žádným skvělým výsledkům, a proto jich svět nedbá a praví mudrci je nepěstovali. Ale jsem si jist, že vzdáleným prvotním původcem všeho, co jsem viděl nebo slyšel, byl muž, člověk stejně lidský jako já — a soudím, že sám přesně nevěděl, jaké úkazy vyvolává. Soudím to z toho důvodu, že, jak říkáte, ani dva lidé vám ještě neřekli, že zažili přesně totéž; všimněte si, prosím, že ani žádní dva lidé ještě nikdy neprožili úplně stejný sen.

Kdyby to byl obyčejný podvod, byl by mechanismus seřízen na účinky, které by se jen málo lišily; kdyby to byla nadpřirozená činnost z dopuštění Všemohoucího, pak by to jistě mělo nějaký určitý účel. Tyto úkazy nepatří ani do jedné z těchto kategorií. Moje přesvědčení je, že mají původ v nějakém mozku, který je nyní velmi daleko; že v ničem, co se dělo. nebyla patrná nějaká jasná vůle toho mozku; že to, co se děje. je jen odrazem jeho bludných, přeházených, ustavičně těkajících, nevyzrálých myšlenek; zkrátka, že to byly jen sny takového mozku, uvedené do pohybu a oděné polohmotou.

Jsem přesvědčen, že tento mozek oplývá nesmírně mocnou vůlí, že může uvádět do pohybu hmotu, že myslí jen na zlo a ničení. Mého psa musela zabít nějaká drtivá síla; co já vím, byla by možná stačila i na to, aby zabila mě, kdyby mé byla hrůza ochromila stejnou měrou jako to zvíře — kdyby můj rozum či můj duch nebyly na vyváženou zmobilizovány mou vůli natolik, abych té síle odolal.“

„Zabila vám psa! To je strašné! Je opravdu podivné, že žádné zvíře nelze přinutit, aby v tom domě zůstalo, dokonce ani kočku ne. Nikdy se v něm ještě neukázala krysa ani myš.“ „Zvířata vytuší pudově všechny vlivy, ohrožující jejich život. Lidský rozum je vnímá méně citlivě, protože člověk má mnohem větší odolnost. To už ale stačí; chápete mou teorii?“ „Ano, i když ne docela jasně. A přijmu každý podivný nápad (promiňte ten výraz), ať jakkoli fantastický, raději než abych se ihned spřátelil s představou duchů a skřítků, kterou nás opájely naše chůvy. Pro můj nešťastný dům je to ale pořád stejně zlé. Co si mám, proboha, s tím domem počít?“

„Povím vám, co bych udělal já. Jakýsi niterný pocit mi vnukl přesvědčení, že síly, které straší v domě, vycházejí z toho malého nezařízeného pokoje, co je v pravém úhlu od dveří ložnice, kterou jsem obýval, nebo že se tam sbíhají. A důrazně vám radím, abyste dal obnažit stěny a vytrhat podlahu — ne, nejlépe abyste dal celý pokoj zbourat. Pokud vím, nesouvisí s hlavní stavbou, je přistavěn nad malým dvorkem vzadu a dal by se odstranit bez poškození ostatních částí domu.“

„A vy myslíte, že kdybych to udělal —“ „Přestřihl byste ty telegrafní dráty. Zkuste to. Jsem natolik přesvědčen, že mám pravdu, že zaplatím polovinu nákladů, jestliže mi dovolíte, abych řídil práce.“

„Ne, mohu si klidně takové vydání dovolit; pokud jde o ostatní věci, vyčkejte laskavě, až vám napíšu.“

Asi po deseti dnech jsem od pana J. dostal dopis. Sděloval mi, že po rozmluvě se mnou se šel do domu podívat; že našel oba dopisy, o kterých jsem mluvil, opět uložené v zásuvce, z níž je předtím vzal; že je přečetl s právě tak nedobrým tušením jako já; že dal nenápadně vyšetřit minulost ženy, jíž byly dopisy skutečně určeny, jak jsem správně předpokládal.

Ukázalo se, že před třiceti šesti lety (rok před datem na dopisech) se proti vůli rodiny vdala za Američana velice podezřelého charakteru; dokonce se mělo všeobecně za to, že to je bývalý pirát. Sama byla dcerou velice řádných živnostníků a před sňatkem sloužila v rodinách jako vychovatelka malých dětí. Měla bratra, vdovce, pokládaného za bohatého, a ten měl jedno dítě, asi šestileté. Měsíc po jejím sňatku byla z Temže poblíž Londýnského mostu vylovena mrtvola tohoto bratra; na hrdle byl sice náznak několika stop násilí, ale policie je nepovažovala za dost jasné, aby vyšetřovací komisi opravňovaly k jinému výroku než „nalezen utopený“.

Malého chlapce se ujali Američan a jeho žena, protože zemřelý bratr v závěti ustanovil sestru poručnicí svého jediného dítěte a v případě chlapcovy smrti dědičkou. Asi po půl roce dítě zemřelo; pěstouni je prý zanedbávali a týrali. Sousedé přísežně vypovídali, že je slýchávali v noci křičet.

Lékař, který chlapce po smrti prohlížel, řekl, že byl vychrtlý jakoby z podvýživy a tělo že měl poseté temnými podlitinami. Jak se zdá, dítě se jedné zimní noci snažilo utéci; vyplížilo se na dvorek za domem, pokoušelo se přelézt zeď, ale vyčerpáno spadlo zpátky a ráno bylo nalezeno na kamenech dlažby v posledním tažení.

Ale přestože tu byly důkazy surového zacházení, pro vraždu nebyl důkaz žádný; a

teta a její manžel se snažili svou surovost omlouvat údajnou nesmírnou tvrdohlavostí a sveřepostí dítěte, prohlašovaného za slabomyslné. Buď jak buď, po sirotkově smrti zdědila teta jmění svého bratra.

Dříve než uplynul první rok manželství, odejel Američan náhle z Anglie a nikdy se již nevrátil. Opatřil si zábavní loď, která se o dva roky později v Atlantiku potopila. Vdovu zanechal v blahobytu, jenže později ji postihly rozličné rány: zkrachovala jedna banka, selhala nějaká ta investice, pak se žena pustila do obchodování, ale udělala úpadek, až nakonec vstoupila do služby a klesala pak stále níž a níž, od hospodyně až po děvče pro všechno; nikdy nezůstala na místě dlouho, i když nikdo jaktěživ neuvedl žádnou, přímou výtku proti jejímu charakteru.

Pokládali ji za střízlivou, poctivou a v chování mimořádně klidnou; přesto se jí nic nedařilo. A tak nakonec klesla až do chudobince, odkud ji pak vytáhl pan J. a svěřil jí správu téhož domu, který si v prvním roce manželství najala a vládla v něm jako paní.

Na závěr pan J. dodal, že v nezařízeném pokoji, který jsem mu tak důrazně doporučoval zbourat, strávil o samotě hodinu a že za pobytu v něm, třebaže nic neviděl ani neslyšel, na něj doléhala hrůza tak velká, že se nemůže dočkat, až dá obnažit stěny a vytrhat podlahu, jak jsem navrhl. Najal už na tu práci lidi a začne v kterýkoli den, který určím.

Domluvili jsme se tedy a já jsem se v určený den dostavil do strašidelného domu. Šli jsme pak do slepého, pustého pokoje a strhali nízké ostění a vytrhali podlahová prkna. Pod trámy jsme pod vrstvou rumu a štěpin objevili poklop dostatečně velký, aby se jím protáhl člověk. Byl pevně přitlučen železnými pásy a nýty. Když jsme je odpáčili, sestoupili jsme do spodní místnosti, o jejíž existenci předtím nikdo neměl nejmenší tušení.

V tomto pokoji bývalo kdysi okno a komínový otvor, ale obojí bylo zazděno, zřejmě již mnoho let. Při světle svíček jsme místnost prohlíželi; dosud v ní zbývalo několik kusů trouchnivějícího nábytku — tři židle, dubová lavice, stůl -všechno podle módy asi osmdesát let staré.

U zdi stál prádelník, v jehož zásuvkách jsme našli napůl zpráchnivělé kusy starodávného mužského šatstva, jaké před osmdesáti nebo sto lety asi nosil pán ve vyšším postavení; drahocenné ocelové přezky a knoflíky podobné těm, jaké se dosud nosí ke dvornímu úboru, a pěkný dvorní meč; v jedné vestě, která byla kdysi bohatě vyšívaná zlatem, ale zatím vlhkem zčernala a zplesnivěla, jsme našli pět zlatých guinejí, několik stříbrných mincí a zažloutlou kartičku, pravděpodobně vstupenku do nějakého zábavního podniku dávno již zaniklého.

Hlavní náš objev byl však jakýsi železný sejf, zapuštěný do zdi, jehož zámek nám dal mnoho námahy, než jsme ho otevřeli.

V sejfu byly tři přihrádky a dvě malé zásuvky. V přihrádkách bylo vyrovnáno několik lahviček z křišťálového skla.neprodyšné uzavřených. Obsahovaly bezbarvé prchavé esence o jejichž povaze neřeknu nic víc, než že to nebyly jedy; složkou některých byly fosfor a čpavek. Bylo tam také několik velice podivných skleněných trubiček a špičatá *železná* tyčinka s velkým kusem přírodního křišťálu, dále jantarová tyčinka a také kus velmi silného magnetovce.

V jedné zásuvce jsme našli miniaturní podobiznu zasazenou do zlata, která si — uvážíme-li dlouhou dobu, po kterou tam pravděpodobně ležela — zachovala opravdu pozoruhodně svěží barvy. Byl to portrét muže, který již asi maličko překročil střední

léta, snad čtyřicetisedmiletého nebo osmačtyřicetiletého.

Byla to prazvláštní tvář, tvář přímo uhrančivá. Kdybyste si dovedli představit nějakého mohutného hada převtěleného do člověka, v jehož lidských rysech se zachoval dřívější hadí výraz, měli byste o tom obličeji lepší pojem, než dokáže podat sebedelší popis; ta šířka a plochost čela, ten ladně se zužující obrys, maskující sílu vražedné čelisti; ty podlouhlé, velké, strašlivé oči, třpytivé a zelené jako smaragd, a zároveň jistý nelítostný klid, pramenící jakoby z vědomí nesmírné moci!

Podivné na tom bylo toto: okamžitě, jak mi na miniaturu padl zrak, jsem v ní poznal úžasnou podobnost s jedním z nejvzácnějších portrétů světa; s portrétem muže stavu jen o stupínek nižšího než královského, který za svého života nadělal značný rozruch. Dějiny o něm nemluví vůbec nebo jen málo; ale prohledejte korespondenci jeho současníků a najdete zmínky o jeho šílené smělosti, provokativní rozmařilosti, neklidném duchu, o jeho zálibě v okultních vědách.

Byl ještě na výsluní života, když zemřel a byl pochován, jak říkají kroniky, v jedné cizí zemi. Zemřel právě včas, aby unikl ruce zákona; byl totiž obviněn ze zločinů, které by ho byly odevzdaly katovi. Po jeho smrti byly portréty, kterých bylo mnoho, neboť byl hýřivě štědrým podporovatelem umění, skoupeny a zničeny; postarali se o to asi jeho dědicové, kteří by byli bývali asi nejraději, kdyby byli mohli ze svého skvělého rodokmenu vymazat i samo jeho jméno.

Vládl obrovským bohatstvím; velkou jeho část prý zpronevěřil jeden oblíbený astrolog či jasnovidec; v každém případě však bohatství zároveň s jeho smrtí nevysvětlitelné zmizelo. Prý jen jediný jeho portrét ušel hromadnému ničení; před několika měsíci jsem ho viděl v domě jednoho sběratele. Udělal na mne nesmírně hluboký dojem stejně jako na každého, kdo ho spatří — je to tvář vskutku nadosmrti nezapomenutelná. A teď tu byla táž tvář na miniatuře, která mi ležela v dlani! Pravda, že na miniatuře byl ten muž o pár let starší než na portrétu, který jsem viděl, nebo než jak starý dokonce byl model v hodině smrti. Jen pár let, hm! Vždyť mezi datem, kdy onen ukrutný šlechtic žil, a mezi datem, kdy byla miniatura očividně malována, uplynula doba více než dvou století!

Zatímco jsem se díval a v údivu zvažoval, pan J. řekl: „Je to vůbec možné? Toho muže jsem znal.“ „Cože? Kde?“ vyhrkl jsem.

„V Indii. Těšil se nejvyšší důvěře rádži H. a málem ho zatáhl do vzpoury, která by byla rádžu připravila o jeho državu. Francouz, jmenoval se De V. Byl chytrý, smělý, nevázaný. Trvali jsme na tom, aby ho propustil a vypověděl. Musí to být tentýž člověk, druhý takový obličej se nenajde — a přece se tahle miniatura zdá být stará nějakých sto let.“

Mechanicky jsem miniaturu otočil, abych si prohlédl zadní stranu. Byla na ní vyryta můří noha; v jejím středu byl vyryt žebřík a třetí příčku tvořilo datum 1765. Po ještě bedlivější prohlídce jsem objevil perko a po jeho stisknutí se zadní strana miniatury odklopila jako víčko.

Na vnitřní straně víčka bylo vyryto: „Mariana Tobě. V životě i ve smrti zůstaň věrný . . . ovi.“

Nápis končil jménem, které neuvedu: nebylo mi však neznámé. V dětství jsem je slýchával z úst starých lidí jakožto jméno patřící oslňujícímu šarlatánovi, který asi rok budil v Londýně velkou senzaci a potom náhle uprchl ze země, když byl obviněn z dvojí vraždy ve vlastním domě — z vraždy své milenky a svého soka. Panu J.,

kterému jsem miniaturu zdráhavě odevzdal, jsem o tom neřekl ani slovo.

První zásuvku v železném sejfu jsme otevřeli bez všech potíží; otvírání druhé nám však působilo potíže velké. Zásuvka nebyla zamčená, ale vzdorovala všem pokusům, dokud jsme ji ostřím dláta, zasazovaným do štěrbin, nevypáčili ven. Když jsme ji takto konečně vytáhli, našli jsme v ní velice podivný přístroj, zachovalý v nejlepším pořádku.

Na tenké knížce, nebo spíše destičkách, ležela křišťálová miska; miska byla naplněna čirou tekutinou; na tekutině plaval jakýsi kompas, jehož střelka se rychle otáčela dokola; místo obvyklé růžice světových stran bylo však na okraji sedm podivných obrazců ne nepodobných těm, jimiž astrologové označují planety.

Ze zásuvky, vyložené uvnitř dřevem, v němž jsme později rozeznali lísku, vycházela prazvláštní vůně, ani silná, ani nepříjemná. Ať už byl její původ jakýkoli, působila mocně na nervy. Všichni jsme ten účinek cítili — i oba dělníci, kteří s námi byli v místnosti; byl to pocit tetelivého mrazení od špičky prstů až po kořínky vlasů.

Z nedočkavosti, abych si prohlédl destičky, jsem z nich zvedl misku. Sotva jsem tak učinil, střelka kompasu začala nesmírně rychle vířit dokola a já pocítil otřes, který mi projel celým tělem, takže jsem upustil misku na podlahu. Tekutina se rozlila, miska se rozbila, kompas se odkutálel na konec místnosti a v tom okamžiku se zdi kymácely, jako kdyby jimi byl zalomcoval nějaký obr a rozhoupal je.

Oba dělníci se tak vyděsili, že vyběhli po žebříku, po němž jsme slezli z poklopu; když však viděli, že nic dalšího se již neděje, snadno se dali přemluvit, aby se vrátili.

Mezitím jsem rozevřel destičky; byly prázdné, v hladké červené kůži se stříbrnou sponou; obsahovaly pouze jeden list tlustého pergamenu a na tom byl do středu dvojité můří nohy vepsán text ve starořeholní latině, který doslovně přeložen zní takto:

„Na všechno, co může zasáhnout v těchto zdech, vnímající nebo bezduché, živé nebo mrtvé, působí moje vůle tak, jak se hýbe střelka! Proklet budiž dům a bez klidu jeho obyvatelé!“

Nic víc jsme už nenašli. Pan J. spálil destičky i jejich kletbu. Srovnal se zemí část budovy, s níž byla spojena tajná místnost i pokoj nad ní. Našel dost odvahy, aby potom bydlil sám v domě celý měsíc, a klidnější, útulnější dům by se nebyl našel v celém Londýně. Později ho výhodně pronajal a nájemník si ani v nejmenším nestěžoval.

Můj příběh však ještě není u konce. Několik dní po tom, co se pan J. nastěhoval do domu, jsem ho navštívil. Stáli jsme u otevřeného okna a rozmlouvali. Před domovními dveřmi stál krytý vůz s několika kusy nábytku, které si pan J. ještě dodatečně stěhoval z dřívějšího příbytku.

Právě jsem ho přesvědčoval o své teorii, že všechny ty úkazy, považované za nadpozemské, vyvěraly z lidského mozku, a na podporu své teorie jsem uvedl kouzlo či kletbu, kterou jsme našli a zničili.

Pan J. mi odpovídal, že „i kdyby mesmerismus nebo jakákoli obdobná síla, ať se už *nazývá* tak či onak, mohla opravdu takhle působit i v nepřítomnosti ovladatele a vyvolávat tak neobyčejné účinky, je možné, aby ty účinky trvaly, i když sám ovladatel je mrtev? A jestliže kouzlo bylo stvořeno, ba dokonce i onen pokoj zazděn více než před sedmdesáti lety. pak je pravděpodobné, že ovladatel již dávno odešel z tohoto světa“ — jak říkám, právě mi pan J. takto odpovídal, když jsem ho chytil za rameno a ukázal dolů na ulici.

Z chodníku na protější straně přešel vozovku dobře oblečený muž a oslovil

závozníka od stěhovacího vozu. Když s ním mluvil, stál tváří obrácen přímo proti našemu domu. Byl to obličej z miniatury, kterou jsme objevili; byla to tvář z portrétu šlechtice před třemi stoletími.

„Proboha!“ zvolal pan J. „To je obličej toho De V. -a sotva o den starší, než jsem ho za mlada viděl na rádžově dvoře!“

Jati touž myšlenkou, spěchali jsme oba dolů; doběhl jsem na ulici první, ale muž již odešel. Zahlédl jsem ho však nedaleko — ušel zatím jen několik kroků — a v příštím okamžiku jsem mu byl po boku.

Byl jsem rozhodnut, že si s ním promluvím, ale když jsem mu pohlédl do tváře, měl jsem pocit, že to je nemožné. Ty oči — oči baziliščí — mě tak hypnotizovaly, že jsem byl jako očarovaný. A mimo to celou mužovu postavu obestírala jakási důstojnost, aura hrdosti, vysokého stavu a nadřazenosti, kvůli které by byl každý člověk, zvyklý konvenčním mravům světa, dlouho váhal, než by se opovážil nějaké smělosti nebo drzosti.

A co jsem mohl říci? Na co jsem se mohl vůbec ptát?

Zastyděl jsem se za své bezděčné unáhlení, a proto jsem zpomalil krok; z malé vzdálenosti jsem však sledoval neznámého dál nevěda, co jiného si počít. Muž zatím zahnul za roh; tam na ulici čekal prostý kočár s nelivrejovaným sluhou, oblečeným jako průvodčí cizinců, u kočárových dveří. V příštím okamžiku muž nasedl do kočáru a ten odejel. Vrátil jsem se zpátky k domu.

Pan J. stál dosud u domovních dveří. Právě se zeptal závozníka, co mu neznámý muž říkal. „Jen se ptal, komu teď ten dům patří.“ Týž den večer jsem náhodou šel s přítelem do jistého podniku v městě, zvaného Kosmopolitní klub, do podniku přístupného mužům všech národností, všech názorů, všech stavů. Člověk si poručí kávu, vykouří si doutník a vždycky má jistotu, že se setká s příjemnými, někdy i pozoruhodnými lidmi.

Neseděl jsem v klubovně ještě ani dvě minuty, když jsem u jednoho stolu spatřil muže, zobrazeného na miniatuře, zabraného do hovoru s jedním mým známým, kterého označím počátečním písmenem G. Muž byl nyní bez klobouku a podoba byla ještě nápadnější; jen jsem pozoroval, že při hovoru má v obličeji méně přísnosti, ba prosvítal v něm dokonce i úsměv, třebaže velmi slabý a velmi chladný. Nápadnější byla také důstojnost vzezření, kterou jsem uznamenal již na ulici — důstojnost podobná té, která obestírá některá orientální knížata a budí představu svrchované lhostejnosti a navyklé, nepopiratelné, necitelné, ale neodolatelné moci.

Brzy nato G. od neznámého odešel a ten se pak pohroužil do nějakého vědeckého časopisu; zdálo se, že plně zaujal jeho pozornost. Vzal jsem si G. stranou. „Kdo a co je ten pán?“

„Ten? Hm, muž opravdu velice pozoruhodný! Loni jsem ho poznal v jeskyních v Petře, někdejší biblické Idumeji. Je to velký učenec, nejlepší orientalista, jakého znám. Shodli jsme se a drželi jsme se pak spolu. Zažili jsme dobrodružství s lupiči, ve kterém on osvědčil chladnokrevnost, která nám zachránila život, a potom mě pozval, abych s ním strávil den v domě, který si koupil v Damašku --v domě utopeném mezi kvetoucími mandloněmi a růžemi, překrásném! Žil tam už nějaký čas, docela jako orientálec, ve velkém slohu.

Mám částečné podezření, že to je odrodilec. úžasně bohatý, velmi podivínský; mimochodem, je to také velký mesmerizér -- nebo telekinetik, chcete-li. Na vlastní oči

jsem ho viděl na dálku působit na neživé předměty. Kdybyste vytáhl z kapsy dopis a hodil ho na druhý konec pokoje, poručí mu. aby se vrátil k jeho nohám, a uvidíte, jak se dopis šoupě po podlaze, dokud nesplní jeho příkaz. Je to pravda, na mou čest! Viděl jsem ho dokonce vykonávat vliv i na počasí, rozhánět nebo shánět mraky pomocí skleněné trubičky nebo hůlky. Nerad ale mluví o těchhle věcech s cizími lidmi. Teď právě přijel do Anglie; říká, že tady nebyl už dlouhou řadu let. Dovolte, abych vám ho představil.“

„Milerád! Je to tedy Angličan? Jak se jmenuje?“

„Hm, docela obyčejně — Richards.“

„A jakého je původu — z jaké rodiny?“

„Jak to mám vědět? A co na tom záleží? Je to nepochybně nějaký povýšenec — ale bohatý, pekelně bohatý!“

G. mě dovedl k cizinci a představil nás. Pan Richards neměl chování dobrodružného cestovatele. Cestovatelé jsou zpravidla nadáni velmi živou letorou; bývají řeční, spontánní, autoritativní. Pan Richards hovořil klidně a tlumeným tónem — a jeho chování, které vznosnost puntičkářské zdvořilosti činila zdrženlivým, bylo chování minulých časů.

Prohodil jsem, že angličtina, kterou mluví, není docela dnešní; ba snad jsem dokonce řekl, že jeho přízvuk zní maličko cize. To mi však pan Richards vysvětlil tím, že za ta léta téměř vyšel ze cviku mluvit rodnou řečí.

Hovor se stočil na změny ve vzhledu Londýna od doby. kdy pan Richards naposledy zavítal do naší metropole. G. potom zabočil na etické změny — literární, sociální, politické; na význačné muže, kteří za posledních dvacet let museli odejít ze scény, a na nové význačné muže, kteří na ni nastupují.

O to všechno nejevil pan Richards zájem. Očividně nečetl žádného z našich žijících autorů a zřejmě sotva znal naše mladší státníky i jen podle jména.

Jednou, a pouze jednou, se zasmál; to bylo, když se ho G. zeptal, pomýšlí-li snad na křeslo v parlamentě. A byl to smích vnitřní, jízlivý, zlověstný — potměšilý úšklebek zesílený ve smích.

Po malé chvíli nás G. opustil, aby si pohovořil s nějakými jinými známými, kteří právě vstoupili do místnosti, a tu jsem řekl klidně:

„Viděl jsem vaši miniaturu, pane Richardsi, v domě, který jste kdysi obýval a snad i vystavěl — ne-li již celý, tedy aspoň jeho část — poblíž Oxford Street. Dnes ráno jste kolem toho domu prošel.“

Zvedl jsem k němu oči teprve když jsem domluvil, a tu na mě upřel pohled tak pevný, že jsem od něho vůbec nemohl odtrhnout zrak — to ty fascinující bazilišťí oči! Ale bezděčně, a jako by slova, která tlumočila mé myšlenky, ze mě něco přímo vytahovala, jsem tlumeným šeptem dodal: „Již dlouho studuji záhady života a přírody; poznal jsem tajné vykladače těchto záhad. Mám právo takhle s vámi mluvit.“ A vyslovil jsem určité heslo.

„Ano, přiznávám vám to právo. Co byste rád věděl?“ ..Jak daleký dosah může mít lidská vůle u určitých povah?“ „Jak daleký dosah může mít myšlenka? Pomyslíte si, a než stačíte nabrat dech, jste v Číně!“

„To je pravda, jenže moje myšlenka nemá v Číně žádnou moc.“

„Dejte jí výraz, a pak ji snad bude mít. Můžete písemně vyjádřit myšlenku, která dříve nebo později možná úplně změní celkové poměry v Číně. Co je zákon jiného než

myšlenka? Proto je myšlenka nekonečná. Proto má myšlenka moc; moc nikoli úměrnou její hodnotě. Špatná myšlenka může učinit špatný zákon stejně mocným jako dobrá myšlenka zákon dobrý.“

„Ano, vaše slova jen potvrzují mou vlastní teorii. Neviditelnými proudy může jeden lidský mozek přenášet své myšlenky do jiných lidských mozků se stejnou rychlostí jako myška šířená prostředky viditelnými. A protože myšlenka je nehynoucí, protože za sebou zanechává v přirozeném světě svou nesmazatelnou stopu, i když myslitel již z tohoto světa odešel, proto má myšlenka živých lidí možná moc vzbudit a oživit myšlenky mrtvých - takové, jaké ti měli zaživa — i když myšlenka živých nemůže dosáhnout myšlenek, které mrtví možná chovají nyní. Není to tak?“

„Odmítám odpovědět, má-li nebo nemá-li myšlenka po mém soudu opravdu meze, jaké jí určujete vy. Ale pokračujte: máte zřejmě na mysli nějakou speciální otázku.“

„Silná zloba v silné vůli, zplozená ve zvláštní povaze a podporovaná přirozenými prostředky v dosahu vědy, může vyvolat účinky podobné těm, jaké se za dávných časů připisovaly černokněžnictví. Tak například může zamořovat zdi lidského obydlí přeludným oživováním všech trestuhodných myšlenek a nezákonných činů kdysi v oněch zdech pojatých a spáchaných; zkrátka všeho, s čím si zlá vůle osobuje úzký styk a spřízněnost — různých nedokonalých, nesouvislých, zlomových úryvků starých dramat, která se tam odehrála před mnoha lety.

Myšlenky, takto se navzájem náhodně křižující jako v nějaké příšerné halucinaci, krystalizují v přízračné úkazy a ozvuky a všechny musí budit hrůzu — nikoli proto, že by tyto úkazy a zvuky byly opravdu projevy z onoho světa, nýbrž protože to jsou pouze strašlivé, nechutné reprízy toho, co se již jednou na tomto světě udalo, zlovolným smrtelníkem zrežírované do zlovolné hry.

A právě působením hmotné síly onoho lidského mozku nabývají tyto věci dokonce i lidské moci; dávají rány podobné elektrickým a mohou i zabít, jestliže myšlení napadené osoby nenabude vrchu nad mimořádnou vyspělostí pravého strůjce útoku; mohou zabít i nejsilnější zvíře, jestliže strach podlomí jeho odolnost, ale neublíží ani sebeslabšímu člověku, pokud si zachová neohroženou mysl, třeba by mu vstávaly hrůzou vlasy na hlavě.

Proto když se ve starých příbězích dočítáme o kouzelníku roztrhaném na kusy démony, které sám vyvolal k životu, nebo v orientálních pověstech dokonce o tom, že se jednomu kouzelníku podařilo lstí zahubit druhého, je to možná pravdivé potud, že nějaká hmotná bytost oděla, z vlastních pohnutek, určité prvky a tekutiny, obyčejně nehybné a neškodné, hroznými tvary a strašlivou silou — právě tak jako se blesk, který až dosud spočíval neškodně v skrytu mraku, stane zcela podle přírodních zákonů náhle viditelným, nabude zřetelného tvaru pro lidské oko a může jediným úderem přinést zkázu předmětu, ke kterému je přitahován.“

Nahlédl jste za oponu obrovského tajemství,“ řekl pan Richards klidně. „Vy se tedy domníváte, že kdyby mohl nějaký smrtelník nabýt moci, o které mluvíte, nezbytně by to musil být člověk zlý a plný nenávisti.“

Kdyby té moci používal, jak jsem říkal, pak dokonce nesmírně zlý a nesmírně plný nenávisti — třebaže podle prastaré tradice věřím, že dobrým lidem by ublížit nemohl. Jeho vůle by mohla ublížit pouze těm, s nimiž vstoupila v užší styk nebo nad nimiž si vynutí absolutní vládu. Načrtnu teď příklad, který je snad v mezích přírodních zákonů možný, ale který se přesto zdá fantastický jako báchorka nějakého popleteného

mnicha.

Jistě si pamatujete, že učitel svatého Tomáše Akvinského, Albertus Magnus, po podrobném popisu procedury, jak lze vyvolávat a ovládat duchy, na závěr zdůrazňuje, že popsaná metoda poslouží a vyhoví jen velmi málo lidem; že totiž člověk musí být rozený kouzelník! — to jest narodit se se zvláštní fyzickou letorou, jako se člověk rodí básníkem.

Intelekt lidí, v jejichž založení se skrývá taková tajemná moc, dosahuje zřídkakdy úrovně nejvyšší dokonalosti; v jejich myšlení bývá obyčejně nějaká úchylka, zvrácenost nebo choroba. Ale na druhé straně zase musí tito lidé mít v úžasné míře schopnost soustředit myšlenky na jediný předmět —onu dynamickou schopnost, kterou nazýváme vůlí. Proto i když již mozek nemyslí docela zdravě, je mimořádně důrazný v prosazování svých tužeb a cíle, který si vytkl. Představím si takového člověka, výjimečně nadaného touto přirozeností a silami ji provázejícími. Umístím ho do vyšších vrstev společnosti.

Budu předpokládat, že má převážně tužby tvora požívačně založeného; proto náruživě miluje život. Je absolutní sobec; má prudké vášně; nezná strpení ani žádnou ušlechtilou pohnutku, ale umí pouze žhavě prahnout po tom, co si pro tu chvíli žádá; dovede nesmiřitelně nenávidět to, co stojí v cestě jeho cílům; je schopen páchat strašlivé zločiny, ale neschopen cítit výčitky svědomí; uchyluje se spíše k proklínání druhých než k litování svých nepravostí. Okolnosti, do nichž ho zavádí jeho přirozenost, mu jedinečně rozšiřují znalost přírodních tajů, které mohou prospět jeho sobectví. Je bedlivý pozorovatel, když jeho vášně vyžadují pozorování; zevrubný osnovatel a hodnotitel, nikoli z lásky k pravdě, nýbrž když sebeláska zbystří jeho vnímání. Může to tedy být vědec.

Domnívám se dále, že takový tvor, když mu zkušenosti prokázaly moc jeho triků nad jinými, pravděpodobně také zkouší, jakou moc asi má jeho vůle nad vlastním tělem, a studuje z přírodních věd všechno, co by mohlo tuto moc zvýšit. Miluje život, hrozí se smrti; proto si vůlí prodlužuje život. Nemůže si navrátit mládí; nemůže úplně zarazit příchod smrti; nemůže učinit nesmrtelným své tělo z masa a krve. Může však — na dobu tak dlouhou, že by se to zdálo neuvěřitelné, kdybych ji prozradil — zpomalit ono sesýchání a tvrdnutí tkání, které je podstatou stárnutí.

Za rok možná nezestárne o víc, než jiný zestárne za hodinu. Jeho silná vůle, vědecky vycvičená k soustavnosti, zkrátka ovládá opotřebovávání a chátrání jeho vlastního těla. Žije ustavičně dál. Aby snad nevypadal jako zázrak budící hrůzu, čas od času pro určité lidi zdánlivě zemře. Napřed ovšem zosnuje převedení jmění, které postačí jeho dalším potřebám; potom z jednoho konce světa zmizí a zařídí, aby se za něj konal pohřební obřad.

Pak se opět vynoří na jiném konci světa; neodhalen tam žije dál a nenavštěvuje své dřívější působiště, dokud nejsou mrtvi všichni, kdo by si mohli pamatovat jeho tvář.

Byl by hluboce nešťastný, kdyby k němu cítil náklonnost; nemiluje však nikoho než sebe. Žádný dobrý člověk by neuvěřil v jeho dlouhověkost; a nikomu, ať dobrému či špatnému, by zas on neprozradil ani nemohl prozradit své pravé tajemství.

Takový člověk může na světě být; a takového člověka, jakého jsem vylíčil, vidím teď před sebou — vévodu z —, na dvoře knížete —, dělícího čas mezi vilnost a rvačky, alchymisty a mágy; nebo zase, v minulém století, šarlatána a zločince se jménem méně vznešeným, obývajícího dům, na který jste se dnes díval, a prchajícího

před zákonem, proti kterému jste se provinil, neznámo kam; cestovatele, navštěvujícího po dlouhé době znovu Londýn s touž nízkou vášní, která plnila celé vaše nitro, když oněmi ulicemi chodívala pokolení dnes již nežijící; vyvrhele, vypovězeného ze školy všech ušlechtilejších a posvátnějších tajemství. Zavrženíhodný obraze života ve smrti a smrti v životě, vari pryč od města a domovů normálních lidí! Vari zpátky do trosek zaniklých říší! Vari zpátky do nevykoupených pustin přírody!“

Tu mi odpověděl šepot tak melodický, tak úžasně melodický, že mi bylo, jako by pronikal celou mou bytost a přes můj odpor si mě podmaňoval. Promlouval ke mně takto:

„Celých posledních sto let hledám někoho, jako jste vy. Když jsem vás teď konečně našel, nerozejdeme se, dokud se nedovím, co chci vědět. V tuto hodinu — nikdy dříve ani již nikdy později! — jste obdařen jasnozřivostí, která vidí do minulosti a rozhrnuje štěrbinu v závoji halícím budoucnost. Ne jasnozřivostí nějakého kňouravého, blouznícího děvčete ani nemocného náměsíčníka, nýbrž zdravého silného muže se znamenitým logickým mozkem. Vzneste se a hleďte kupředu!“

Při těchto slovech jsem pocítil, jako bych na orlích křídlech vystupoval sám ze sebe. Z ovzduší jako bv byla zmizela veškerá tíha, místnost byla bez stropu, bez klenby byla báň vesmíru. Nebyl jsem v těle, byl jsem mimo — kde, to jsem nevěděl; ale vysoko nad časem, nad zemským světem.

Opět jsem zaslechl ten melodický šepot:

„Říkáte to správně. Silou vůle jsem si podmanil velká tajemství. Je pravda, že vůlí a vědou mohu zpomalit běh let, ale smrt nepřichází jen s věkem. Mohu zabránit nehodám. které přinášejí smrt mladým?“

„Ne. Každá nehoda je dílo prozřetelnosti. A na prozřetelnost je každá lidská vůle slabá.“

„Zemřu tedy nakonec, věky a věky ode dneška, sice pomalým, ale nevyhnutelným postupem času -- nebo z příčiny, kterou nazývám nehodou?“

„Není ten konec dosud daleko?“ tázal se šepot a maličko se přitom chvěl.

„Z hlediska, ze kterého se na čas dívá můj život, je dosud daleko.“

„A sžiji se předtím ještě se světem mládí, jako jsem s ním obcoval, dříve než jsem zvládl toto tajemství? Vrátí se mi opět živý zájem o jejich zápasy a starosti, budu i já zase ctižádostivě bojovat a užívat moci mudrce k tomu, abych získal moc, která náleží králům?“

„Budete ještě na zemi hrát úlohu, která bude na celém světě budit rozruch a úžas — neboť sám zázrak je, že vám bylo popřáno žít po staletí, máte však i zázračné plány. Všechna tajemství, která jste nashromáždil, dojdou pak použití; všechno, co z vás nyní pro různá pokolení dělá cizince, vám potom napomůže, abyste se stal jejich pánem. Jako vodní vír do sebe vtahuje stromy a stébla, krouživě je roztáčí, strhuje do hlubiny a znovu je protiproudy vyvrhuje na hladinu, tak budou i národy a trůny strhovány do víru vašeho. Strašlivý ničiteli! Samo ničení vás však proti vaší vlastní vůli udělalo tvůrcem!“ „A ten den je také daleko?“

„Daleko. Až přijde, pomněte, že váš konec na tomto světě je blízký!“

„Jaký konec a kde? Pohlédněte na východ i západ, na jih i na sever.“

„Na severu, kam jste ještě nikdy nevkročil, ve směru, před kterým vás vaše instinkty varovaly, tam vás obejme přízrak. Je to Smrt! Vidím loď; je strašidelná; je pronásledována, ale pluje dál! Zklamaná loďstva plují za tou lodí — loď vplouvá do

oblasti ledu.

Vysoko na obloze visí nad ledovými útesy dva měsíce. Vidím tu loď sevřenou v soutěsce dvou bílých stěn; jsou to ledovce. Vidím palubu posetou mrtvolami, ztuhlými a sinalými, se zelenou plísní na končetinách. Všichni jsou mrtví až na jediného muže — a to jste vy! Avšak léta, třebaže přibývají tak pomalu, již vykonala své zhoubné dílo. Na vaše čelo se *začíná* vkrádat stáří a vůle v mozkových buňkách je ochablá. Přesto tato vůle, i když oslabená, překonává všechno, co kdy člověk poznal před vámi; tou vůlí a z té vůle žijete dál, hlodán hladem. A v té oblasti, šířící smrt, vás příroda již neposlouchá; obloha je obloha ze železa, vzduch dusí železnými spáry a ledovce svírají loď. Slyšte, jak praská a sténá! Led ji zalije, jako jantar zalije stéblo. A od lodi a jejích mrtvých vyrazil člověk, dosud živý, namáhavě se vyšplhal po ostrých hranách na jeden ledovec a oba měsíce shlížejí teď na jeho postavu. Ten člověk jste vy a jímá vás děs - strach! A strach pohltil vaši vůli.

Vidím, jak se nahoru po strmém úboči ledovce roji sedave kropenaté podoby. Polární medvědi zvětřili kořist; kolébajíce trupem, přicházejí šouravě stále blíž a blíž. Toho dne vám bude každý okamžik připadat delší než všechna staletí, kterými jste prošel. Pamatujte, že okamžiky následující po životě se skládají v blaho nebo peklo věčnosti.“

„Pst, dost!“ zarazil mě šepot. „Ale ten den, ujišťuji vás, je daleko', velmi daleko! Vracím se k mandloním a růžím v Damašku! Spěte!“

Místnost se se mnou zatočila. Pozbyl jsem vědomí. Když jsem zase přišel k sobě, zjistil jsem, že mě G. drží za ruku a usmívá se. „Vy,“ řekl, „který jste vždycky tvrdil, že jste proti mesmerické hypnóze imunní, jste nakonec podlehl mému příteli Richardsovi.“

„Kde je pan Richards?“

„Odešel, když jste upadl do transu, a tiše mi řekl: .Váš přítel se hodinu neprobudí.'“

Zeptal jsem se, jak nejklidněji jsem dovedl, kde pan Richards bydlí.

„V hotelu Trafalgar.“

„Smím se o vás opřít?“ zeptal jsem se a zavěsil jsem se do G. „Pojďme ho navštívit, chci mu něco říci.“

Když jsme přišli do hotelu, dověděli jsme se, že pan Richards se před dvaceti minutami vrátil, zaplatil účet a pro svého sluhu (Řeka) zanechal příkaz, aby sbalil všechny jeho věci a odejel na Maltu parníkem, který příští den vyplouvá ze Southamptonu. O svých pohybech řekl pan Richards pouze tolik, že musí v okolí Londýna vykonat několik návštěv a že není jisté, podaří-li se mu dostat se do Southamptonu ještě včas před odjezdem toho parníku; nestihne-li to, pojede prý nejbližší další lodí.

Vrátný se mě otázal na jméno. Když jsem mu je řekl, podal mi dopis, který pro mě pan Richards zanechal pro případ, že bych za ním přišel.

Dopis zněl takto:

„Přál jsem si, abyste vyslovil své myšlenky. Poslechl jste mě. Získal jsem tedy nad Vámi moc. Po tři měsíce ode dneska nemůžete nikomu živému sdělit, co se mezi námi udalo. Nemůžete dokonce ani ukázat tento dopis příteli po svém boku. Po celé tři měsíce zachováte naprostou mlčenlivost o mně i o mých záležitostech. Pochybujete o mé moci uložit Vám tento příkaz? Zkuste mě neposlechnout. S koncem třetího měsíce magie pomine. Co se ostatního týče, ušetřím Vás. Přijdu se podívat na Váš hrob rok a

den po tom, kdy Vás přijme.“

Tak končí tento podivný příběh; na nikom nežádám, aby mu věřil. Píši ho přesně tři měsíce po tom, co jsem dostal řečený dopis. Nemohl jsem to napsat dříve, ba nemohl jsem ani příteli G. — přes jeho naléhavé prosby — ukázat dopis, který jsem po jeho boku četl pod plynovou lampou.

Překlad J. Tilsch
Ilustrace Karel Teissig

